

رونق اقتصاد با افزایش دارایی‌های حقیقی در بورس

مرتضی غزتی
عضو هیات علمی
دانشگاه تربیت مدرس

در اقتصادهای باثبات و با فعالیتهایی منطقی، رشد بورس نشانه خوبی برای رونق اقتصادی است. بطور معمول هر چه شاخص بورس بالا باشد، برداشت این ناایسانان اقتصادی و بازارهای دیگر، وارد بورس شده است. اما بخشی از آن هم تمایل و گرایش مردم به انتقال پول‌ها از بازارهای دیگر به بازار سرمایه و افزایش تقاضا در این بازار است. افزایش تقاضا در بازار بورس، قیمت‌ها را در این بازار بالا برده است. پس این بخش از رشد بورس دلیل مثبت دارد. اکنون باید مدیریت بازار به گونه‌ای باشد که رشد بخش مثبت و تأثیر آن بر بازار، تقویت شود. بخشی که ناشی از فعالیت‌های واقعی اقتصاد است و موجب رشد بورس شده است، مثل افزایش دارایی‌های بورس، بهبود تولیدات در بورس، افزایش سوددهی بنگاه‌ها، افزایش دارایی‌هایی که در بورس تبدیل به اوراق شده است و...

توجه به جنبه مثبت رشد، اثر جنبه غیر مثبت تلاطم‌ها را در بورس مقداری کاهش می‌دهد. این اقدامات نگاه مثبت به بورس و برداشت مثبت از بازار سرمایه را افزایش می‌دهد. دولت نباید اجازه دهد جنبه‌های منفی در بورس رشد کند و موجب شکست بورس شود. سیاستگذار باید بخش واقعی یا دارایی‌های حقیقی در بورس را افزایش دهد. برای این اقدام، سرمایه‌گذاری بنگاه‌های تولیدی در بورس باید افزایش پیدا کند. دولت بویژه با خصوصی‌سازی، دارایی بزرگ خود را در این فرصت مناسب با قیمت‌های واقعی و نه قیمت‌های کاذب، به بورس وارد کند. سیاست‌های دولت باید به گونه‌ای اعمال شود که فشار برای کسب سوددهی از بازار سرمایه کمتر شود و بازدهی بازارهای دیگر هم مناسب باشد. افزایش سود بانکی به کاهش فشار بر بازار بورس کمک می‌کند. نباید فشار بر بورس آنقدر باشد که این بازار شکست را تجربه کند. سیاستگذاری بخش‌های مختلف اقتصادی باعث شده سرمایه‌گذاری به سمت تولید نرود، اگر فضای مساعدی برای تولید ایجاد شود، می‌توان سرمایه وارد شده به بورس را وارد بخش تولید کرد. سیستم ارزی مانع تولید است، سیستم تخصیص منابع به بخش تولید کند است. این موانع باعث شده سود تولید کم باشد و هزینه سرمایه‌گذاری در این بخش بالا باشد. دارایی‌های حقیقی موجب رونق تولید است و فشار بر بازار سرمایه را کاهش می‌دهد. افزایش ورود سرمایه‌های حقیقی به بورس، موجب رونق این بازار و همچنین رونق اقتصاد و تولید می‌شود.

معرفی ۱۹ بانک

برای پرداخت تسهیلات ودیعه مسکن

معاون مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی از معرفی ۱۹ بانک عامل از سوی بانک مرکزی برای پرداخت تسهیلات ودیعه مسکن به مستأجران واجد شرایط خبر داد و گفت: قبل از ۲۰ مردادماه مستأجران واجد شرایط برای دریافت وام ودیعه مسکن به بانک‌ها معرفی می‌شوند. محمود محمودزاده توضیح داد: در خصوص پرداخت وام ودیعه مسکن، ۱۹ بانک و مؤسسه اعتباری توسط بانک مرکزی معرفی شدند که بزودی سهمیه هر بانک به تفکیک استان و شعبه مشخص می‌شود و وزارت راه و شهرسازی افراد واجد شرایط را به بانک‌های معرفی شده از سوی بانک مرکزی معرفی می‌کند تا واجدان شرایط در کمترین زمان ممکن تسهیلات را دریافت کنند. /وزارت راه و شهرسازی

خرید گندم مازاد بر نیاز کشاورزان

از ۷.۱ میلیون تن فراتر رفت

وزارت جهاد کشاورزی اعلام کرد: از ابتدای فصل برداشت تاکنون، هفت میلیون و ۱۵۵ هزار تن گندم مازاد بر نیاز کشاورزان خریداری شده که این میزان خرید در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته، ۷ درصد رشد داشته است. بر اساس اعلام مرکز فناوری اطلاعات و ارتباطات، از آغاز فصل برداشت تا تاریخ ۱۲ مرداد ماه امسال، هفت میلیون و ۱۵۵ هزار تن گندم مازاد بر نیاز کشاورزان به ارزش ۱۸ هزار و ۶۹۰ میلیارد تومان خریداری و ۱۵۵ هزار و ۶۹۱ میلیارد تومان از بهای این محصول به گندمکاران پرداخت شده است.

بر اساس این گزارش، تاکنون استان‌های خوزستان با یک میلیون و ۲۰۶ هزار تن، فارس با ۸۹۸ هزار تن و گلستان با ۸۸۷ هزار تن، بیشترین میزان خرید گندم از کشاورزان را به خود اختصاص داده‌اند. /ایرنا

پایان پروژه‌های نیمه تمام و رها شده تا پایان دولت در اولویت نخست

معاون حقوقی، امور مجلس و استان‌های وزیر راه و شهرسازی گفت: سیاست وزارت راه و شهرسازی بر این است که در سال جهش تولید و تا پایان دولت، پروژه‌های نیمه تمام کشور به اتمام رسیده و در این مسیر پروژه‌های رها شده و فرسایشی در اولویت نخست قرار دارند. مهران کفاش، با اشاره به اینکه در حوزه راهسازی، شاهد پروژه‌هایی هستیم که از عمر شروع آنها ۱۰ سال می‌گذرد و هنوز به پایان نرسیده است، اظهار داشت: برخی از این پروژه‌ها تا ۶۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارند که بنا داریم این طرح‌ها هر چه زودتر به پایان برسند. /وزارت راه و شهرسازی

صندوق ETF سوم در آذرماه عرضه می‌شود

معاون سازمان خصوصی‌سازی گفت: مرحله سوم عرضه صندوق‌های ETF در آذرماه انجام می‌شود که شامل گروه خودرویی و فلزی خواهد شد. حسن علایی با اشاره به آخرین تصمیمات اتخاذ شده در ارتباط با عرضه صندوق‌های ETF در بورس افزود: نخستین صندوق‌های ETF اردیبهشت‌ماه در بورس عرضه شد که تاکنون با رشد خوبی همراه است. وی اضافه کرد: طبق برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته صندوق ETF دوم که شامل سهام پالایشی است تا پایان مرداد ماه پذیره‌نویسی خواهد داشت. علایی خاطرنشان کرد: اکنون در این زمینه با برخی از موانع قانونی و اجرایی همراه هست که این مسائل در ابتدا باید مرتفع شود و بعد توسط وزارت نفت با شرکت پخش و پالایش به ثبت برسد. معاون سازمان خصوصی‌سازی گفت: بعد از ثبت اولیه، پذیره‌نویسی عمومی به وسیله بورس انجام می‌شود و در انتها رقم قطعی صندوق به سازمان خصوصی‌سازی اعلام و به مردم منتقل خواهد شد. به گفته وی، برنامه این است در صورتی که مشکلی پیش نیاید تا پایان مرداد ماه این اقدام انجام شود. /ایرنا

- دوشنبه ۱۳ مرداد ۱۳۹۹
- سال بیست و ششم
- شماره ۷۴۱۰

رشد ۲۰ برابری شاخص از سال ۹۷

پرواز شاخص بورس به ابرکانال ۲ میلیون واحد

سیاوش رضایی

خبرنگار

شاخص کل بورس روز گذشته کانال ۲ میلیون واحدی را هم فتح کرد. درحالی‌که پرونده بورس تهران در سال گذشته با شاخص ۵۱۲ هزار و ۹۰۰ واحدی بسته شد، از ابتدای سال جاری تا روز گذشته (۱۲ مرداد) شاخص توانسته است ۲۰ کانال و قله جدید را تصاحب کند.

بدین ترتیب شاخص بورس از ابتدای اسامال تا دیروز بیش از ۲۹۲ درصد بازدهی برای سهامداران خود داشته است، اتفاقی که با رشد یک میلیون و ۴۹۸ هزار و ۵۰۴ واحدی تنها در عرض ۸۸ روز کاری ممکن شده است. بدین ترتیب به صورت میانگین بورس تهران در ۸۸ روز کاری سال جاری به طور متوسط روزانه ۱۷ هزار و ۲۸ واحد رشد کرده و بیش از ۳۰۳ درصد بازدهی داشته است، رقمی که در قیاس با سایر بازارها فاصله بسیار زیادی دارد.

دیروز با برتری تقاضا نسبت به عرضه، شاخص کل با رشد ۴۹ هزار و ۷۸۲ واحدی معادل ۲۰۵۴ درصد، توانست به ۲ میلیون و ۱۱ هزار و ۴۰۴ واحد برسد. دراین روز ارزش معاملات بورس تهران به ۲۳ هزار و ۷۵۱ میلیارد تومان رسید که با لحاظ ارزش معاملات در فرابورس ایران (۵ هزار و ۹۷۵ میلیارد تومان) مجموع ارزش معاملات بازار سهام ایران به ۲۹ هزار و ۷۲۶ میلیارد تومان می‌رسد. دراین روز نمادهای شستا،

فارس، فولاد، شپنا، تایپکو وغدیر بیشترین تأثیر مثبت بر شاخص را داشتند. همچنین گروه خودرو، فرآورده‌های نفتی، چند رشته‌ای صنعتی، فلزات اساسی، بانک‌ها، شیمیایی‌ها و سرمایه‌گذاری‌ها برترین گروه‌های صنایع بورسی بودند.

از سال گذشته عواملی مانند نقدینگی سنگین در اقتصاد، رشد نرخ ارز، رکود نسبی بازارهای موزی و حمایت دولت از بازار سرمایه باعث شد تا اقبال عمومی برای ورود به این عرصه افزایش بی سابقه‌ای پیدا کند و به طوری که با افزوده شدن سهامداران عدالت، هم اکنون تعداد کدهای بورسی صادر شده در بازار به نزدیک ۵۰ میلیون فقره رسیده است که از این منظر ایران جزو کشورهای برتر در جهان جای می‌گیرد. طبق آمار شرکت سپرده‌گذاری مرکزی تا پایان تیرماه مجموع کدهای سهامداری صادر شده در کشور به ۴۹ میلیون و ۵۹۴ هزار فقره می‌رسد که بدین ترتیب ۵۹۰۷ درصد ایرانیان دارای کد سهامداری هستند. از این رقم ۴۶ میلیون و ۱۵۰ هزار کد مربوط به مشمولان سهام عدالت بوده است.

بدین ترتیب از اواخر سال گذشته با بازدهی خیره‌کننده بورس، افراد بیشتری برای ورود به این بازار اظهار تمایل کردند به طوری که هم اکنون در هر خانواده‌ای چند نفر سهامدار شده‌اند.

با این حال از نگاه تحلیلگران بازار سرمایه، رشد قابل توجه بازار سهام با شاخص‌های اقتصاد کلان همخوانی ندارد. درحالی‌که نسبت ارزش بازار بورس به تولید ناخالص داخلی به ۱۳۰ درصد رسیده است، تولید ناخالص داخلی کشور همپای رشد بورس رشد نکرده است.

رشد ۴ برابری ارزش بازار بورس

ارزش بازار بورس تهران نیز در این روز به ۷ هزار و ۵۲۶ هزار میلیارد تومان رسید که با افزودن ارزش بازار فرابورس این رقم به بیش از ۸ هزار و ۸۰۰ هزار میلیارد تومان می‌رسد. این درحالی است که در نخستین روز مردادماه ارزش بازار بورس تهران ۷ هزار و ۹۶ هزار میلیارد تومان بود. بررسی میزان افزایش ارزش بازار بورس تهران از ابتدای سال جاری تا دیروز حاکی از رشد ۳۰۱ درصدی این شاخص دارد. در آخرین روز کاری سال گذشته ارزش بازار بورس تهران ۷ هزار و ۸۷۳ هزار میلیارد تومان بود که این رقم دیروز ۴ برابری شده است.

رشد ۲۰ برابری شاخص

همانگونه که اشاره شد از ابتدای سال جاری تا روز گذشته شاخص کل با رشد ۲۹۲ درصدی مواجه شده است. بدین ترتیب شاخص کل در ظرف ۸۸ روز ۲۰۹ برابری شده است. اما مقایسه شاخص کل نسبت به ابتدای سال گذشته نشان می‌دهد که شاخص ۱۱۰۲ برابری شده است، رقمی که نسبت به ابتدای سال ۹۷ رشد ۲۰۰۰ برابری را نشان می‌دهد.

۳ عامل اصلی پرواز شاخص

حمید میرمعینی
کارشناس بازار سرمایه

روند رشد بازار سرمایه از زمانی پرشتاب آغاز شد که نرخ ارز در بازار ایران روبه افزایش گذاشت. درواقع از اواسط سال ۱۳۹۷ که نرخ ارز با افزایش قابل توجهی همراه شد، بازار سهام ایران نیز رشد بالایی را تجربه کرده است. بدین ترتیب از سال ۹۷ تاکنون شاخص کل بورس تهران حدود ۱۷ برابر شده است.

این رشد شتابان هم می‌تواند نقطه قوت محسوب شود و هم می‌تواند به عنوان یک تهدید علیه اقتصاد ملی نقش بازی کند و بر همین اساس باید هر دو بعد مورد بررسی قرار گیرد. بازار سرمایه باید از فرصت طلایی که به دلیل استقبال بی سابقه از آن ایجاد شده است، نهایت استفاده را کند و با هدایت نقدینگی به سمت بخش تولید که ایده‌آل بازار است بهره‌مند شود.

از سوی دیگر در این شرایط می‌توان از سرمایه‌های خرد تجمع شده در بازار به نفع تأمین مالی شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی بهره برد. درمجموع از اواسط سال ۱۳۹۷ که بازار سهام روند صعودی خود را آغاز کرده است بسیاری از شاخص‌ها همانند شاخص کل، شاخص هموزن، تعداد سهامداران، ارزش معاملات و ارزش بازار رشد شدیدی را تجربه کرده است، اما هنوز بازار در برخی از شاخص‌ها نظیر هدایت سرمایه به تولید تأمین مالی از این طریق توفیق قابل توجهی به دست نیاورده است.

در همین زمینه مقایسه برخی از شاخص‌ها در بازار سهام و بورس تهران نشان دهنده رشد شتابانی است، به طوری که ارزش دلاری بازار بورس تهران که از اواسط سال ۹۷ معادل ۵۰ میلیارد دلار بود، هم اکنون به ۲۷۰ میلیارد دلار رسیده است. از سوی دیگر نسبت ارزش بازار بورس به تولید ناخالص داخلی نیز در این مدت از ۲۰ درصد تولید ناخالص داخلی هم اکنون به ۱۳۰ درصد رسیده است. این اعداد و ارقام و نسبت‌ها نشان دهنده این است که تولید ناخالص داخلی کشور به میزان بازار بورس رشد نکرده است. به بیان دیگر رشدهایی که طی سال‌های اخیر در بورس شاهد بوده‌ایم به رشد تولید ناخالص داخلی منجر نشده است که این بخش باعث ایجاد نگرانی می‌شود.

با توجه به این که بازار سهام ایران در مدت کوتاهی با رشد بی سابقه‌ای مواجه شد، متولیان و ناظران بازار برنامه و آمادگی کاملی برای مواجهه با چنین استقبالی از بازار را نداشتند. این مشکل باعث شد به دلیل مشکلات ساختاری مانند مقررات معاملاتی، کمبود زیرساخت‌های بازار، پایین بودن عمق بازار، پایین بودن درصد سهام شناوری و عدم تنوع بالای

لزم افزایش عرضه در بازار

با روند صعودی بازار طی ماه‌های گذشته همان گونه که پیش‌بینی می‌شد، روز گذشته شاخص کل بورس تهران وارد کانال ۲ میلیون واحدی شد. هرچند در این مدت مقاومت‌های روانی مقابل رشد شاخص وجود داشت، اما این مقاومت‌ها آنقدر قوی نبود که جلوی ورود نقدینگی به بازار سهام را بگیرد. بر همین اساس

سعید اسلامی
نایب رئیس بورس

شرکت‌ها و صنایع پذیرفته شده در بورس، شاهد رشد موزون و منطقی در تمام بخش‌های بازار باشیم و بدین ترتیب رشد اخیر بازار سهام ایران با واقعیت‌های اقتصادی هماهنگ نیست. درواقع این رشد هم متأثر از بهبود وضعیت کلان اقتصاد ایران نبوده و هم روی شاخص‌های اقتصاد کلان تأثیر ملموسی نداشته است.

در بررسی عواملی که باعث رشد تاریخی بازار سهام ایران شده است، پس از رشد نرخ ارز که بیشترین تأثیر را داشته است باید به مشکلات ساختاری اقتصاد کلان همانند نرخ تورم بالا و نقدینگی پرچشم در اقتصاد اشاره کرد. درواقع تورم بالا در سود شرکت‌های بورسی و افزایش دارایی شرکت‌ها تأثیر زیادی داشته است. عامل دیگری که در رشد بازار بخصوص از اواخر سال گذشته مؤثر بوده، حمایت دولت از این بازار است که به یکی از اولویتهای اقتصادی دولت تبدیل شده است. این درحالی است که هنوز دولت توانسته است در این بخش به اهداف پیش‌بینی شده به صورت کامل دست یابد. هدف دولت در حمایت از بازار سرمایه تأمین مالی از طریق فروش اوراق و فروش دارایی‌های خود بوده است. درکنار آن دو هدف دیگر از سوی دولت دنبال شده است. دولت از طریق آزادسازی سهام عدالت و اجازه فروش به مشمولان سعی دارد در شرایط اقتصادی فعلی قدرت خرید مردم را افزایش دهد. هدف دیگری که از سوی دولت پیگیری می‌شود: جلوگیری از ورود نقدینگی پرچشم در اقتصاد به سایر بازارهاست که آثار مخربی به همراه دارند. البته در این بخش با وجود سرازیر شدن بخش عمده‌ای از نقدینگی به بازار سهام طی ماه‌های اخیر شاهد رشد شاخص‌های قیمتی سایر بازارها مانند ارز، طلا، مسکن و خودرو هستیم.

با وجود تمام این بحث‌ها دولت می‌تواند از طریق یک برنامه بسیار قوی و هماهنگ شده با تمام بخش‌های حاکمیت، از بازار سهام حمایت و رشد پایدار آن را تداوم بخشد. جریان ورودی سرمایه به بازار سهام در صورتی ادامه می‌یابد که بازار به رشد خود ادامه دهد و بر همین اساس باید در عرصه اقتصاد بهبود عملکرد رخ دهد و چشم‌انداز بهبود یابد. در این راستا، دولت باید سیاست‌های حمایتی خود از بازار را به صورت عملیاتی در دستور کار خود قرار دهد. این کار باید از طریق مشوق‌ها و امتیازات مالیاتی، گمرکی و تعرفه‌ای، خروج از قیمت‌گذاری دنبال شود. درمجموع چشم‌انداز اقتصاد ایران به یک دلیل روشن خواهد بود و آن توافقنامه ۲۵ ساله ایران و چین است که ایران را از محدودیت‌های شدید تحریم خارج می‌کند. این رخداد می‌تواند روی بخش واقعی اقتصاد نیز مؤثر باشد و موجب کاهش نرخ ارز در آینده شود.

از سال گذشته و بخصوص از ابتدای سال جاری حجم قابل توجهی از نقدینگی به این بازار سرازیر شد. اما نکته‌ای که باید مورد توجه سیاستگذاران و ناظران بازار قرار گیرد این است که باید از طریق افزایش حجم عرضه‌ها به منطقی شدن رشد بازار کمک کرد. طی ماه‌های اخیر ارزش سهام برخی از شرکت‌ها بیش از ارزش ذاتی آنها رشد کرده است. در صورتی که عرضه سهام از طریق عرضه‌های اولیه و پذیرش شرکت‌های جدید در بورس سرعت بگیرد می‌توان از رشد غیرمعتول ارزش سهام جلوگیری کرد.

رشد تولید ۲۲ محصول صنعتی با وجود تحریم‌ها و کرونا

معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: در سه ماهه نخست امسال از بین ۳۶ کالای منتخب صنعتی و معدنی که مورد پایش قرار گرفت، در همسنگی باپارسال تولید ۲۲ محصول و ۱۳ محصول کاهش و یک محصول ثابت ماند. «سعید زردی» در جلسه هماهنگی سامانه پایش افزود: امسال به‌نام «جهش تولید» نامگذاری شده و اهمیت رصد و پایش وضعیت تولیدات کشور و پایش محصولات منتخب صنعتی که دارای سهم حدود ۶۰ درصدی در ارزش افزوده بخش صنعت هستند، در دستور کار وزارتخانه قرار گرفته و تولیدات حدود سه هزار واحد منتخب اصلی فعال صنعت و معدن به طور منظم پایش و رصد می‌شود. وی افزود: تولید انواع خودروی سواری، وانت، کمباین، دارو، پودر شونده، لاستیک، نئوپان، تلویزیون، یخچال، ماشین لباسشویی، فولاد خام، محصولات فولادی، مس، آلومینیوم و سیمان در سه ماهه نخست امسال رشد داشته است.

وی گفت: در سه ماهه امسال هفت هزار و ۳۷۲ فقره جواز تأسیس، یک هزار و ۱۵۸ فقره پروانه بهره‌برداری، ۲۰۵ فقره پروانه اکتشاف، ۱۰۳ فقره گواهی کشف، ۱۲۶ فقره پروانه بهره‌برداری معدن، ۱۵۵ هزار و ۲۴۶ فقره پروانه‌های صنفی، یک هزار و ۱۴۱ فقره کارت بازرگانی، ۴۹ هزار و ۶۷۰ فقره گواهی امضای الکترونیکی، هفت هزار و ۷۲۶ فقره نماد اعتماد الکترونیکی و سه فقره پروانه بهره‌برداری نرم‌افزار صادر شده است. /وزارت صنعت، معدن و تجارت

ساخت یک بندر جدید در روسیه برای تقویت تجارت با ایران

روسیه یک بندر جدید با ظرفیت ۱۲.۵ میلیون تن می‌سازد و بنادر ایران، هند و قزاقستان را به هم متصل خواهد کرد.

به گزارش راشا تودی، یک بندر با ظرفیت ۱۲.۵ میلیون تن در منطقه کالمایکیا در نزدیکی شهر لاگان ساخته خواهد شد. این شهر بنادر ایران، هند و قزاقستان را به روسیه متصل خواهد کرد.

این بندر جدید شامل ۳۲ پایانه تخلیه بار و تأسیسات دیگر نظیر بالابرهایی با ظرفیت همزمان ۳۰۰ هزار تن غلات خواهد بود. به علاوه پایانه‌هایی برای ذخیره‌سازی و حمل دریایی روغن‌های گیاهی، میوه، سبزیجات و کالاهای دیگر خواهد داشت. پایانه‌های غلات و کانتنرهای هر کدام ظرفیت ۵ میلیون تن و پایانه‌های محموله‌های مایع ظرفیت ۵۰۰ هزار تن را خواهند داشت. از آنجایی که قطب‌های حمل و نقل دریایی موجود در همسایگی این منطقه برای این منظور ایجاد نشده‌اند، حمل و نقل کانتنرهای یکی از اهداف امیدبخش این بندر جدید است. قرار است ترافیک کانتنرهای بیشتر از هند و کشورهای حاشیه خلیج فارس از طریق ایران انجام شود.

این مجتمع روسی در دریای خزر، به میزان چشمگیری زمان ارسال کالا از چین و کشورهای دیگر در آسیا به اروپا را کاهش می‌دهد. /فارس